

Републике која укључује у себе и друге елементе, као што је забрана да било ко призна или потпише капитулацију, прихвати или призна окупацију Републике или било којег њеног дела; посебно се апострофира издаја која се проглашава злочином према народу и кажњава као тешко кривично дело.

#### 4. ПРАВА И ДУЖНОСТИ СТРАНАЦА

Поред права и слобода која су призната домаћим лицима, држављанима, устави предвиђају и права странаца: страних држављана и лица која немају држављанство ни једне земље (апатриди).

По правилу, странци ни у једној држави не уживају иста права (и дужности) као и домаћи грађани и ту се разликују општа људска права која странци уживају од оних других – апсолутно резервисаних (која не уживају) или релативно резервисаних која уживају под одређеним условима и то најчешће реципроцитета. И код нас, у Србији, странци немају сва права и слободе – пре свега она политичка нити су у правном смислу изједначени са домаћим грађанима, односно не могу се позивати на начело једнакости. Што се тиче осталих права, пре свега економских, странцима се гарантује право својине и могу га стећи под условима утврђеним законом, а такође и право да обављају привредну и другу делатност и улажу средства под истим условима као и домаћа лица. Међу правима која уживају странци се издваја оно карактеристично, а то је право на уточиште (азил) по коме страно лице које основано страхује од прогона због своје расе, пола, језика, вероисповести, националне припадности или припадности некој групи или због својих уверења има право азила у Републици Србији.

#### 5. ЗАШТИТА ПРАВА И СЛОБОДА ГРАЂАНА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

Само постојање слобода и права подразумева и постојање одређеног механизма за њихову заштиту и остваривање. Права и слободе нису идеалне творевине које се саме по себи остварују. И она, као и све друге установе у животу, могу више или мање да се остварују, више или мање угрожавају и крше од стране самих грађана, државних органа, организација и других друштвених субјеката. Зато је важно обезбедити заштиту права и слобода јер само њихово проглашавање може да буде чиста формалност и без утицаја на живот и односе међу људима. Но треба